



Valintaesitys maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön käsittelyyn

Hankkeen julkinen nimi	Suoraan töihin – Ulkomaalaisten työntekijöiden keskitetyt palvelut (SOMPA)
Hakemusnumero	R-00303
Valintakokouksen päivämäärä	31.1.2023
Hakijan virallinen nimi	Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymä
Osatoteuttajat	Haapaveden Opiston Kannatusyhdistys ry
Toimintalinja	4 Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi
Erityistavoite	4.1 Polkuja töihin
Alkamispäivämäärä	1.3.2023
Päätymispäivämäärä	28.2.2026

Hakijan esittämä kuvaus hankkeen sisällöstä

Työvoimapula Haapaveden-Siikalatvan seutukunnassa ja Oulaisissa on käynyt viime vuosina vakavaksi. Se on suurin alueella toimivien yritysten kasvun este. Yritykset kokevat, että heillä ei ole riittävää osaamista tai aikaa maahanmuuttajataustaisen työvoiman rekrytoinnissa. Toisaalta Suomeen on kohdistunut mm. Ukrainan sodan takia paljon pakolaisuutta ja maahanmuuttoa.

Hankkeen tehtävänä on helpottaa työvoima- ja osaajapulaa aktiivisella rekrytoinnilla maassa olevien maahanmuuttajien keskuudessa. Kohderyhmänä ovat etenkin Itä-Euroopasta tulleet maahanmuuttajat ja pakolaiset. Hankkeen kautta helpotetaan myös työvoima- ja osaajapulaa etsimällä työnantajien tarpeiden mukaista työvoimaa ulkomailta, lähinnä Itä-Euroopasta.

Hanke tarjoaa nimensä mukaisesti keskitetyt yhden luukun palvelut, joiden kautta työnantajat ja työtä vailla olevat autetaan löytämään toisensa ja autetaan henkilökohtaisella tasolla ihmisiä aloittamaan työelämässä ja elämässään Suomessa. Hankkeessa autetaan maahanmuuttajaperheitä kotoutumaan alueemme teollistuneelle maaseudulle pysyvämmiin niin, että he myös jatkossa haluavat asua tällä seudulla. Hankkeessa järjestetään neuvontapalveluita ennen ja jälkeen työn haun sekä myös kotouttamiskoulutuksen ja työn aloittamisen aikana. Kaiken toiminnan tavoitteena on mahdollisimman nopea siirtyminen työelämään. Oleellista on, että hankkeen toimenpiteet nivELYTÄVÄT joustavaksi kokonaisuudeksi, jossa maahanmuuttaja saa tarvitsemansa opastuksen ja palvelut keskitetysti.

Hanketoimijoilla on jo olemassa vahvat kontaktit itäeurooppalaiseen kulttuuripiiriin ja kokemusta kotouttamisesta. Maahanmuuttajien kielitaito ja osaaminen sekä tausta selvitetään ja autetaan heitä Suomeen pysyvämmiin muuttamisessa ja sen edellyttämässä dokumentaatioissa. Suomessa tulijoille järjestetään kieli- ja kotoutumiskoulutusta sekä tarpeen mukaan ohjataan osaamisen täydentämiseen liittyvään koulutukseen. Hankkeessa autetaan jo työssä olevia maahanmuuttajia kotoutumaan ja integroitumaan Suomeen, jos esim. kielitaito tai suomalaisen yhteiskunnan tuntemus ei ole riittävällä tasolla.

Hankkeessa kehitetään ja nopeutetaan rekrytoimiseen liittyvää prosessia ja siten nopeutetaan työelämään siirtymistä. Uutena toimintamuotona on myös opastaa ja harjaannuttaa hankealueelle osaavia tukihenkilöitä (mentori), jotka jatkossakin ovat kunnissa auttamassa ulkomaalaisten kotoutumisessa. Mentorit ovat itsekin taustaltaan maahanmuuttajia.

Toimenpiteet:

- 1. Aktiivinen yhteydenpito alueen yrityksiin ja työvoimatarpeiden kartoittaminen.** Tiivis yhteistyö rekrytointiyritysten kanssa, joiden kautta monet työpaikat tulevat auki. Hankkeella on jatkuvat ja aktiiviset yhteydet alueen yrityskehittämiseen, jotta hankkeessa ollaan tietoisia yritysten työvoima- ja osaamistarpeista. Samoin ylläpidetään jatkuvaa yhteyttä maahanmuuttajayhteisöihin sekä työvoimahallintoon ja maahanmuuttovirastoon ja näiden kanavien kautta saadaan jatkuvaa tietoa maassa jo olevista työttömistä maahanmuuttajataustaisista henkilöistä. Heistä etsitään sopivia osaajia ja seudulle muuttamishalukkaita uusia työntekijöitä hankealueen yrityksiin.
- 2. Työnantajien ja työyhteisön valmistautuminen ulkomaisten työntekijöiden vastaanottamiseen.** Etenkin ensimmäisten ulkomaisten työntekijöiden ottaminen työyhteisöön on yleensä jännittävä tilanne. Työnantajaa arveluttavat mahdollisten kulttuurierojen aiheuttamat ongelmat, kielitaidon puute ja keskinäisen kommunikaation ja työnjohdon onnistuminen. Projektipäällikkö auttaa työnantajia ulkomaisten työntekijöiden vastaanottamiseen valmistautumisessa ja käy työpaikoilla kertomassa kokemusperäistä tietoa, millaisin keinoin sopeutumista voi helpottaa.
- 3. Kotouttaminen.** Hankkeeseen sisältyy suomen kielen ja kotouttamisen koulutus, joka tarjotaan kaikille maahan tuleville ja jo maassa oleville työllistyneille tarpeen mukaan. Koulutusta antaa Haapaveden opisto. Koulutus toteutetaan joko ennen työelämään siirtymistä tai työnteon rinnalla tapauskohtaisesti päättäen. Paikalliset mentorit ja tarpeen mukaan hankekoordinaattori auttavat maahanmuuttajia heidän arkisissa asioinneissaan ja toimivat tulkkeina. Mentorit myös järjestävät maahanmuuttajille vapaa-ajantoimintoja ja tutustuttavat heitä suomalaiseen yhteiskuntaan, auttavat suomalaisiin tutustumisessa ja henkilökohtaisen elämän verkostojen muodostamisessa sekä harrastustoiminnassa.
- 4. Täydennyskoulutukseen ohjaaminen.** Mikäli maahan saavuttuaan ja työnsä aloitettuaan havaitaan, että maahanmuuttajalla on tarvetta ammatilliseen täydennyskoulutukseen, tehdään yhteistyötä Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä JEDUn kanssa sopivan täydennyskoulutuskoulutuksen löytämiseksi ensisijaisesti oppisopimus pohjaisesti.

Tavoitteena on toimintamallin juurruttaminen vakiintuneeksi käytännöksi, mikä tapahtuu etenkin kuntakohtaisten mentorien toiminnan vakiintumisena. Kotouttamisprosessin ja työelämään siirtymisen nopeuttaminen edesauttaa maahanmuuttajien hyvinvointia. Toimintamallista ja sen tuloksista kerrotaan avoimesti ja mallin toivotaan leviävän hankealueen ulkopuolellekin.

Lisätietoja hakemuksesta

Kohderyhmä: työvoimapulasta kärsivät yritykset ja niiden maahanmuuttajatyöntekijät.

Osallistuvia henkilöitä: 200.

Osallistuvia yrityksiä: 75.

Kohdealue: Pohjois-Pohjanmaa/Haapavesi, Pyhäntä, Siikalatva, Oulainen.

Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Ryhmähankkeen kustannusarvio yhteensä	526 103 €
Ryhmähankkeen rahoitussuunnitelma yhteensä	526 103 €
Ryhmähankkeelle esitetty tuen enimmäismäärä	420 882 € (80 %)

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke on Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027-ohjelman erityistavoitteen 4.1 (Polkuja töihin) mukainen. Hankkeella haetaan ratkaisua kohdealueen työvoima- ja osaajapulaan. Hankkeella vastataan työvoiman kohtaanto-ongelmiin kehittämällä toimintamallia, jolla edistetään maahanmuuttajien työllistymistä ja kotoutumista alueelle. Hankkeella tuetaan yritysten ja työyhteisöjen valmiutta rekrytoida maahanmuuttajia. Hanke tukee monikulttuurisuutta ja yhdenvertaisuutta. Hanke on Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelman mukainen edistämällä maahanmuuttoa ja alueelle juurtumista.

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Hanke täyttää yleiset valintaperusteet ja erityisten valintaperusteiden pisteytyksessä hanke sai riittävästi pisteitä (31/47 p.). Hanke tukee Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelman 2022-2025 painopistettä Kansainvälinen ja houkutteleva osaavalle työvoimalle (MAKO KT 4 B).

Käsittelyt:

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen EURA-rahoituskokous 12.10.2022

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen Elinkeino ja luonnonvara -teemaryhmä 11.11.2022

Pohjois-Pohjanmaan maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö 31.1.2023

Pohjois-Pohjanmaan maakunnan yhteistyöryhmä

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä

Kyllä / Ei